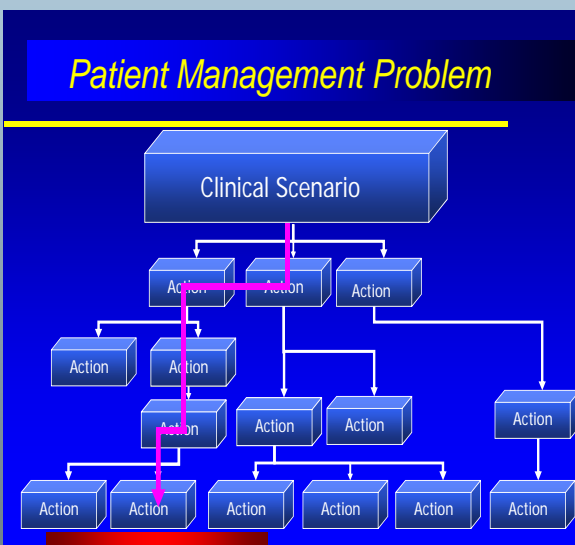

دفتر توسعه آموزش
دانشکده پزشکی
(patient management problem)
تدبیر مشکل بیمار
ابزاری برای ارزیابی صلاحیت های بالینی
دانشجویان پزشکی

تهیه
و

تنظیم :

دکتر آیدین دهقان زاده

آقای رضا علمی

موارد کاربرد PMP

ارزیابی مهارت های تصمیم گیری و قضاوت بالینی دانشجویان در تفسیر داده ها ، تعیین پلان تشخیصی ، تشخیص افتراقی و تشخیص نهایی، تعیین بهترین اقدام مراقبتی و انتخاب بهترین برنامه و روش پیشگیری و درمان در ارزیابی های تراکمی (نهایی) و تکوینی 2-در یادگیری گروهی 3- در یادگیری به کمک رایانه

محاسن PMP

1. عدم دخالت شانس در جوابگوئی
2. رعایت مراحل منطقی در درمان بترتیب اولویت
3. نمره گذاری دقیق PMP
4. هیجان و انگیزه امتحان دهنده در تمام مدت امتحان
5. غیر قابل برگشت بودن تصمیمات اتخاذ شده برای بیمار همانطور که در حالت واقعی در بالین بیمار می باشد .
6. وجود بازخورد آنی برای امتحان دهنده (یعنی از پاک کردن جوابهای نامرئی به فرد بازخورد داده می شود)
7. این روش دارای روایی محتوای می باشد و قابلیت سنجش مهارتهایی را که توسط اغلب آزمونهای کتبی قابل بررسی نیست فراهم می گردد

آدرس :

تهریز ، گلگشت ، خیابان عطار نیشاپوری ، دانشکده پزشکی ،

دفتر توسعه آموزش (EDO)

تلفن : 04113344133

فاکس : 04113364659

آدرس الکترونیکی : www.tbzmed.ac.ir

انتخاب یک مسئله مناسب بهتر است یک بیمار واقعی و عملی انتخاب گردد. چون اینچنین موارد بیماری از درجه ای از صحت و اعتبار برخوردارند که ایجاد چنین اعتباری در موارد بیماری ساختگی بر اساس اطلاعات موجود در کتب مرجع مشکل می باشد .

3. بعد از انتخاب مسئله قدم بعدی تعیین توالی و ترتیب اداره بیمار می باشد یا به عبارتی تعیین مسیره های انتخابهای اصلی و ترتیب آنها [این مسئله مستلزم تصمیم گیری در مورد مقدار شرح حالی که در مقدمه بیان شده می باشد به این معنی که آیا لازم است شرح حال کامل و دقیقی در مقدمه ذکر شود یا مثلاً در شرایط اورژانس شرح حال مختصری نیز در مقدمه کافی است.

4. شرایط ارائه آزمون باید بطور دقیق و جزئی شرح داده شوند . الف - شرایط و موقعیت فیزیکی آزمون ب- نحوه ارائه دادن مورد بیماری ج - نقش و وظیفه دانشجو در قبال مسئله د- منابع و مرجعهای در دسترس ه - آموزش اولیه به دانشجویان 5. بعد از آن قسمت های بالینی باید انتخاب گردند و این کارر مستلزم تهیه و پاسخ برای هر یک از سوالهای لیست شده در قسمت های بالینی میباشد .

6. بعد از کامل شدن مراحل فوق الذکر تنها مرحله باقی مانده پیش آزمون امتحان PMP می باشد برای این منظور گروهی از افراد که با این تکنیک آشنایی دارند این امتحان را اجرا می کنند و بعد از اجرای آن در رابطه با هر یک از جنبه های مشکلات موجود در امتحان یا هر قسمتی که در آن اختلاف نظر دارند بحث می کنند .

روش نمره دهی در PMP شاخه ای

در PMP نباید به کل قسمت نمره داد بلکه به هریک از مسیر انتخابها و هر سوال منحصر به فرد موجود در قسمتهای بالینی و همچنین تشخیص نهایی نمره ای جداگانه اختصاص داده شود .

مجموعه این نمرات نمره ماکزیمم مسأله را تشکیل می دهد ضمناً در صورتیکه اثربخشی و کارایی عملکرد دانشجو در یک تست مورد ارزیابی باشد باید تمامی سوالهایی که برای یک عملکرد موفق انتخابشان ضروری است به طور دقیق تعیین گردند که به این سوال سوالات انتخابی گویند

مقدمه :

روش PMP در واقع یک موقعیت بالینی واقعی را که پزشک با فرد بیمار یا مجروح مواجه می شود را شبیه سازی می نماید . در این روش دانشجوی با یک بیمار که اطلاعات محدودی از او در دست می باشد، مواجه شده و باید اطلاعات در دسترس را مورد مطالعه قرار داده و سپس تصمیم گیری نماید که چه اقداماتی برای بیمار بایستی انجام گیرد که ممکن است شامل در خواست یکسری آزمایشات پاراکلینیکی و یا سایر روشهای تشخیصی باشد . نهایتاً دانشجوی باید در رابطه با درمان و اداره بیمار تصمیماتی را اتخاذ نماید . در این امتحانات دانشجوی قادر خواهد بود مسائل بیمار را درک کرده، اطلاعات لازم برای حل آن جمع آوری کند و اطلاعات جمع آوری شده را تجزیه و تحلیل نماید .

اعمالی که فراگیر در PMP انجام می دهد عبارتند از :

- 1- جمع آوری اطلاعات که بیشتر از طریق :
  - الف - گرفتن شرح حال از بیمار یا خویشاوندان او ب - انجام معاینه فیزیکی ج - انجام بررسی های آزمایشگاهی و رادیولوژیکی
- 2- تعبیر و تفسیر اطلاعات : در این قسمت می توان از دانشجوی خواست که لیست مشکلات بیمار را تهیه و نتیجه گیری کند .

3 - Manage بیمار شامل :

- الف - تجویز داروها ب - رژیم غذایی ج - توصیه به اطرافیان بیمار د - ارجاع بیمار به متخصص ه - پیگیری بیمار

انواع PMP

1 - PMP خطی

1-1- روش اجرا

در این روش بعد از یک توضیح اولیه (opening scenario) در مورد مسئله و ذکر شرح حال و معاینه فیزیکی ، سوالاتی در رابطه با بررسی ، تشخیص و اداره بیمار مطرح می گردد که هریک از این سوالات دارای تعدادی حق انتخاب (option) می باشند

تعدادی از این option ها صحیح می باشد و برای دستیابی به اداره درست بیمار ، لازم می باشند و تعدادی از آنها نادرست و یا حتی در بعضی مواقع انتخابشان ، کنتراندیکاسیون دارد . به دانشجوی تعداد روشها و یا اعمال صحیح گفته نمی شود و وظیفه دانشجوی این است که روشهای تشخیصی که باید در آن موقعیت خاص بکار برد ، انتخاب نماید .

1-2 - روش نمره دهی در PMP خطی

بطور معمول در PMP نوع خطی معیار هفت گانه ای برای نمره دادن وجود دارد .

5- اعمال تهدید کننده حیات بیمار	1+ مطالعات روتین کمک کننده
3- اعمالی مضر ، موجب اتلاف وقت و بدون ثمربخشی	3+ اعمال مهم برای رسیدن به تشخیص
1- اعمال غیرمضر و موجب اتلاف وقت و بدون ثمر بخشی	5+ اعمال ضروری برای تشخیص
0- اعمالی که انتخاب آنها نه مفید است و نه مضر	

2. روش PMP شاخه ای

روش اجرای PMP شاخه دار

1. در ابتدا لازم است بطور جزئی و دقیق آنچه آزمون می خواهد اندازه گیری کند و نیز سیستم نمره دهی آزمون تعیین شود.
2. در موارد بالینی و عملی باید مطمئن بود که هر نقص و یا اشکالی در نحوه عملکرد دانشجوی بدلیل عدم آشنایی دانشجوی با تکنیک اجرای PMP نیست .
3. در این روش ابتدا جملات مختصری در رابطه با مسئله سن و جنس بیمار ذکر می گردد . در ضمن توضیحاتی در رابطه با تسهیلات و وسائل در دسترس در آن مراکز درمانی ارائه می شود .

تعدادی از مسیر های انتخاب یا شاخه ها می تواند شامل موارد زیر باشد :

- گرفتن شرح حال کاملتر
- ارجاع بیمار به متخصص
- اجرای یک معاینه فیزیکی
- ارجاع به بیمارستان

انجام سایر بررسی های پاراکلینیکی

سپس در مقابل هر مسیر انتخاب ، اطلاعات با بکار گیری یک تکنیک خاص (از جمله مرکبهای غیر قابل رویت) پنهان شده اند.

با پاک نمودن مرکبهای هر مسیر انتخابی ، دانشجوی به سمت یک قسمت بالینی سوق داده خواهد شد و ضمناً به او گفته می شود که بعد از بدست آوردن اطلاعات کافی از آن قسمت خاص باید چه کاری انجام دهد.

در هر یک از (قسمت های بالینی) لیست الفبایی از تمامی گزینه های ممکن بدون توجه به نوع مسئله ، ارائه شده است این لیست استاندارد شده سبب می شود که از دخالت شانس که در امتحانات کتبی زیاد می باشد ، کاسته می گردد.

به دانشجوی توصیه می گردد که در ابتدا تمام افکار اولیه خود را در رابطه با موارد بیماری مورد نظر متمرکز کرده و اولین سوالاتی را که می خواهد به آنها پاسخ داده شود ، روی کاغذ یادداشت نماید . و بعد از اقدام فوق تمام گزینه های الفبایی را نگاه کند و سپس گزینه های مورد نظرش را انتخاب نماید. ضمناً اگر دانشجوی یکبار وارد یک (قسمت بالینی) شد ، میتواند در هر یک از مراحل بعد نیز مجدداً برای تکمیل مشکل مورد نظر وارد همان قسمت بالینی شود .

بعد از اینکه فرد اطلاعات مورد نظر را از یک قسمت بالینی بدست آورد ، مسیر بعدی را انتخاب می نماید و با انتخاب مسیر بعدی مجدداً فرد به قسمت بالینی بعدی را هتما بی می شود .

نحوه ساخت آزمون PMP شاخه ای

در ابتدا باید اهداف کلی و اختصاصی آزمون را تعیین نمود به این منظور ابتدا باید معین کرد که الف - در این امتحان چه افرادی ارزیابی می شوند ؟ ب- چه سطحی از دانش از آنها انتظار می رود ؟